

Tibble soldattorp nr 20. Rivet omkring år 1907.

De något diffusa personerna på bilden är till vänster Augusta Wilhelmina, född 26/7 1868 och dotter till soldat Per Fredrik Modig och hans hustru Johanna Charlotta.

Damen till höger är soldathustrun Johanna och intill henne, sittande på gärdesgården, barnbarnet Elsa Sigrid Maria, född 19/9 1887. Detta barnbarn skrev, under pseudonymen "Sigrid Bergen", en roman kallad "Min fader var en ung soldat", vari hon beskriver livet på soldattorpet samt även andra intressanta förhållanden från slutet av 1800- och början av 1900-talen.

Bilden ovan är lånad av "Sigrid Bergens" dotter, fru Sonja Larfors, Katrineholm.

Soldat Per Fredrik Modig,

född Andersson i Björkvik 27/2 1842 och död 1/6 1909.

I tjänst för Tibble rote nr 20 från 24/9 1866, då han kom inflyttande från rote 139 Åsäter i Björkviks socken. Där hade han tjänst sedan 4/3 1863. Hur länge Modig kvarstog i tjänst för Tibble rote är ej helt klart, - eventuellt till sin död 1909. Modig dog i det av sonen Rickard Modig nybyggda huset på soldattorpets tomt. Det gamla soldattorpet revs omkring år 1907.

Rote: Tibble

Socken: St. Malm

Nr: 20

Liv -komp.

Uppgifter enl. Husförhörslängden:

Soldat: Per Fredrik Andersson Modig

Född: !7/2 1842 i Björkvik

Död: 1/6 1909

Infl. 1867 från Björkvik

Utfl.

Hustru: Johanna Charlotta Andersson

Född: 28/6 i St. Malm

Död: 15/2 1907

Infl. från Björkvik 1867

Utfl.

Vigda: 4/4 1865

Barn: Matilda Charlotta född 24/12 1863 i Björkvik

Augusta Wilhelmina	"	26/7	1868	i Malm
Carl Oscar	"	19/4	1870	" död 28/1 1879
Johan Alfred	"	12/9	1873	" " 26/1 1879
Gustaf Wilhelm	"	13/4	1876	" " 23/1 1879
Cläes Rickhärd	"	22/4	1877	" " 26/1 1879
Carl Johan Wilhelm Rickhärd	född	14/11	1879	"

Not: Fosterson, Adolf Wilhelm Höök, född 17/7 1866 i Stockholm, barnhusbarn nr. 11319.

Elsa Sigrid Maria född 19/9 1887, dotter till Modigs äldsta dotter Matilda Charlotta.

Uppgifter enl. GM-rulla:

Antagen: 4/3 1863

Avsked:

GM 1872, ålder 30 3/12 tj. år 8 1/12, längd 6,0,8 gift.

" 1876 " 34 3/12 " " 12 1/12 " Sjuk på roten i sviter efter svår lunginflammation, urstånd att närvara vid regm. mötet. Enligt intyg av läkare.

Per Fredrik Modig föddes på torpet Brännkärrstugan i Björkvik, och son till torparen Anders Gustafsson, född 1802 6/5 i Björkvik och hans hustru Anna Stina Gustafsd., född 1804 26/2 i Björkvik. En annan son, yngre broder till Per Fredrik, Lars Erik, tog år 1866 anställning som soldat på Stenta rote nr. 15. Hans soldat namn blev Sten.

Per Fredrik tog vid 21 års ålder anställning soldat på Åsäters rote nr. 139 i Björkviks socken. Soldattorpet, nu rivet, benämndes Snytan, och låg vid vägen mellan Åsäter och Åskedalen. År 1865 gifte han sig, och året därpå 1866 den 24/9 erhöll han transport till Tibble rote nr. 20 i St. Malm. Torpet låg ca. 1,5 km. NÖ om det nyligen tillkomna stationshuset "Katrineholm", på Västra stambanan, invigt den 3 nov 1862. Modigs kom till nr. 20 just som stationssamhället började taga form. Järnvägsförbindelsen med Norrköping var klar, och Katrineholm hade blivit järnvägs knut. År 1862 hade kyrkoherden i St. Malm infört ett nytt uppslag i kyrkboken med rubriken "Katrineholms Jernvägsstation." De första som flyttade in var järnvägsfolk, handlanden och hantverkare. ~~Den förfaren-~~

Men fortfarande dominerades trakten runt stationshuset av bondgårdarna, Mauritstorp, Stensätter, Gertrudboda, Nordanås, Sandbäcken, Pålstorp och Lasstorp, vilka lydde under St. Djulö eller Eriksberg. Alla dessa gårdar äro nu borta, men de flesta av dem har givit namn åt gator och stadsdelar i tätorten Katrineholm.

Stationen blev en samlingspunkt för folket i trakten, där man tillbragte en stor del av sin lediga tid för att se på tågen, och icke minst på de resande, bland vilka man kunde få se många intressanta personer från det egna landet, och även från främmande länder.

Sigrid, Modigs dotter-dotter, född 1887, skrev en bok under det antagna namnet "Sigrid Bergen", vilken handlar om en soldat hans hustru och barn, och hur deras liv gestaltar sig på soldattorpet. Bokens titel är "Min fader var en ung soldat."

I bokens inledning skildrar hon hur drängen Gustaf och hans fästmö, pigan Lotti beslöt, att tillsammans med andra ungdommar, över en vecko-helg, vandra från Björkvik till Granby för att se på tåget. Detta för dem så fantastiska undervek och fartvidunder. Förebilderna till huvudpersonerna i Sigrid Bergens bok är soldaten Modig och hans familj, och Granbys förebild är Katrineholm.

När nu Modigs år 1867 flyttade från Björkvik till Tibble nr. 20 kunde de gå och titta på tåget varje helg, och vill de se tågen fara förbi hade de bara en 6-700 m. över hagen till banan mot Stockholm.

De första tio åren på nr. 20 förflöt under strävsamt arbete på torpet. Dess emellan regementsmöten på Malma hed eller någon kommendering för soldaten. Vid sidan av sitt icke mindre strävsamma arbete födde hustru Charlotta, under dessa tio år, fem barn, en flicka och fyra pojkar.

På nyåret 1879 inträffade en tragedi på torpet. Under loppet av en vecka avled de fyra sönerna i difteri. De voro i åldrarna 9, 6, 3 och 2 år. Händelsen måste medfört en djup förstämning i soldattorpet. Kanske den bidrog till att makarna Modig sökte sig till den frireligiösa rörlsen som vid denna tid började spira i St. Malm. Hustru Charlotta var den först som tog ställning och ingick i baptistförsamlingen. Den 30/10 1882 lät hon döpa sig i Värmbolssjöns, vid den tiden på året, ganska kylslagna vatten. Sigrid Bergen berättar i sin bok, att Lotta Modig, för att få upp kroppsvärmen och undvika förkylning, tog sig hem springande den största delen av vägen.

Emellertid begåvades makarna med en son innan det sorgliga året 1879 var tillända. Han föddes den 14/11 1879. I dopet erhöll han fyra namn, Carl, Johan, Vilhelm, Rickhard, ett namn efter var och en av de tidigare på året avlidna sönerna.

Fostersonen Adolf Wilhelm Höök fingo de behålla. Sigrid Bergen skriver i sin bok, att anledningen till att de tog till sig detta barnhusbarn var, att Modig krävdes på ett borgenåtagande på 30:- kr. Länsmannen ville taga en ko i utmätning för borgenssumman. Hustrun begärde i sin förtvivlan uppskov, och länsmannen gick med på en månads anstånd. För att anskaffa denna summa pengar beslöt makarna att taga ett fosterbarn från Barnbördshuset i Stockholm. För ett sådant barn utbetalades ett engångsbelopp till fosterföräldrarna på just 30:-kr. Hustru Charlotta fick sätta sig på tåget till Stockholm för att ombesörja hämtningen. Kanske var det hennes första resa per järnväg.

Fosterpojken fick god omvårdnad och blev ett med familjen. Han emigrerade sedermera till Amerika där han hade framgång, och upprätthållande kontakten med sina fosterföräldrar besökte han Sverige och soldattorpet under några sommarmånader, till stor glädje för makarna Modig.

Vilket år Modig erhöll avsked har jag inte med säkerhet kunnat fastställa, men det torde ha varit i början på 1890-talet.

Modigs son, Rickhard blev byggmästare och kommunalpolitiker, och någon

gång i början av 1900-talet utverkade han tillstånd att få bygga ett nytt hus på soldattorpets tomt. Detta torde ha varit färdigt att tagas i bruk omkring 1906. Därpå revs soldattorpet och det mesta timret brändes upp, till stor sorg för soldaten och hans hustru. De gamla fick förstås flytta in på övre våningen i det nya huset, men hade svårt att anpassa sig där. Allt enligt Sigrid Bergen.

Den 15/2 1907 avled Charlotta Modig i en ålder av 71 år, och ensamheten blev tung för den avskedade soldaten. Han sökte sig till sin trosfrände och kompanikamrat, den avskedade korpralen Gustaf Ludvig Sund på Gersnäs soldattorp nr. 24. Där i stugan sågs han ofta sitta, tyst och beskedlig, berättar korpral Sunds dotterdotter, Ingeborg Andersson, i Vingåker.

Vid 67 års ålder, den 1/6 1909, avled soldaten Per Fredrik Modig.

Katrineholm i maj 1984,

Uppgiftslämnare: ¹⁾ Sonja och Tage Larfors, Katrineholm.

Övriga källor: Sigrid Larsson (Bergen), "Min fader var en ung soldat."

Rangman, "Baptistförsamlingen i Katrineholm 50 år."

Församlingens äldsta medlemsmatrikel.

Generalmonsterrullor, Södermanlands regmt. år 1872 och 1876.

Husförhörslängder från St. Malms socken.

Evert Wahlberg, Strängnäs, Datablad.

¹⁾

Sonja Larfors är dotter till Sigrid Larsson (Bergen.)